

Nr 71.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillläggspension åt f. d. löjtnanten vid Västernorrlands regemente, kaptenen i armén Carl Gustaf Engblom; given Stockholms slott den 28 januari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Rosén.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Rosén anför:

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, den 30 januari 1926 dagtecknad skrift anhöll löjtnanten vid Västernorrlands regemente, kaptenen i armén Carl Gustaf Engblom, att åtgärder måtte vidtagas för att han vid avsked ur tjänsten på grund av uppnådd pensionsålder måtte komma i åtnjutande av kaptens i stället för löjtnants pensionsförmåner.

Engblom, som är född den 27 augusti 1876, kom i krigstjänst den 8 juni 1896, befordrades till löjtnant av 2:a klassen vid Västernorrlands regemente

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 1 saml. 62 häft. (Nr 71—72.) 220 27 1

den 21 december 1900 och transporterades till löjtnant av 1:a klassen vid samma regemente den 8 mars 1907. På grund av sjukdom (lungsjukdom), vilken han enligt egen uppgift ådragit sig under militärtjänstgöring å Sollefteå läger år 1899, har han icke kunnat befordras till kapten på stat men utnämndes den 30 juli 1915 till kapten i armén. Under senare tiden har han på grund av nämnda sjukdom icke kunnat fullgöra trupptjänst utan alltsedan hösten 1914 tjänstgjort såsom rullföringsbefälhavare.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse hava i avgivet utlåtande den 27 februari 1926 anfört följande.

Av i ärendet förebragt utredning framginge, att officerarnas vid Väster-norrlands regemente och däribland även dåvarande löjtnanten Engbloms inkvartering år 1899 å Sollefteå läger varit synnerligen ohygienisk, samt att den militära tjänstgöringen varit ansträngande och rik på strapatser. Då erfarenheten lärde, att yttre skadliga inflytelser ofta visade sig vara den framkallande orsaken till utbrottet av en under goda hygieniska förhållanden latent tuberkulos, måste därför även i detta fall de sanitära olägenheterna jämte den ansträngande militära tjänsten anses hava varit orsak till utbrottet av Engbloms lungtuberkulos, som först trätt i dagen genom en i september 1899 uppkommen lungblödning, samt till att sjukdomen i fråga hindrat hans befordran till kapten. I anslutning härtill finge departementet och sjukvårdsstyrelsen uttala, att det icke syntes oskäligt, att Engblom, vilken trots sin sjukdom under större delen av sin anställningstid såsom officer fullgjort arbete för lantförsvarets räkning, vid avgången bereddes någon ökning i den pension, som författningsenligt tillkomme honom i hans innehavande löjtnantsbeställning.

I utlåtande den 17 mars 1926 har *direktionen över arméns pensionskassa* anfört, bland annat, följande.

Engblom räknade den 27 augusti 1926 50 levnadsår och 30 tjänstår efter tjugonde åldersåret samt bleve då berättigad, men vore först den 27 augusti 1929 skyldig, att från tjänsten avgå med rätt att från och med dagen näst efter erhållet avsked tillträda pensionsförmåner med 2,916 kronor, därav 375 kronor i 7:e klassen av arméns pensionskassa och 825 kronor fyllnadspension, 1,380 kronor pensionsförbättring och 336 kronor pensionsförhöjning från därtill anvisade statsmedel. Därest Engblom i vanlig ordning befordrats till kapten på stat, skulle pensionsförmånerna hava utgått med 4,512 kronor.

Då av arméförvaltningens civila departements och sjukvårdsstyrelsens yttrande i ärendet framginge, att de sanitära olägenheterna vid inkvarteringen år 1899 å Sollefteå läger i förening med en samtidig, ansträngande militär tjänstgöring varit orsaken till utbrottet av Engbloms lungsjukdom, och denna sjukdom utgjort hinder för hans befordran till kapten på stat, och då vidare Engblom allt sedan 1914 tjänstgjort och fortfarande tjänstgjorde såsom rullföringsbefälhavare, finge direktionen med tillstyrkan till framställningen hemställa, att Engblom vid sin avgång från tjänsten måtte beredas en årlig tilläggspension från allmänna indragningsstaten av 1,596 kronor eller skillnaden mellan kaptens och löjtnants pensionsförmåner.

Statskontoret, som den 12 april 1926 avgivit utlåtande i ärendet, har ansett, att någon framställning om tilläggspension åt Engblom icke borde göras, åtminstone så länge denne komme att åtnjuta arvode i befattning såsom rullföringsbefälhavare.

Engblom har den 27 augusti 1926 efter uppnådda 50 levnads- och 30 tjänstår beviljats avsked med rätt att från och med dagen näst efter erhållet avsked tillträda pensionsförmåner, uppgående till 2,916 kronor för år förutom dyrtidstillägg, samt med skyldighet att inträda i Västernorrlands regementes reserv. Alltsedan hösten 1914 har Engblom tjänstgjort såsom rullföringsbefälhavare och är för närvarande sedan den 1 oktober 1922 befälhavare för Sundsvalls västra rullföringsområde nr 65. För uppehållande av nämnda befattning åtnjöt han, så länge han kvarstod på stat, icke någon särskild ersättning utan endast honom såsom löjtnant tillkommande avlöningsförmåner. Efter erhållet avsked är han emellertid i likhet med övrig personal i reserven, som uppehåller befattning såsom rullföringsbefälhavare, berättigad att uppbära det med sådan befattning förenade arvudet av 3,180 kronor. Sammanlagda beloppet av Engblom för närvarande tillkommande pension och arvode uppgår alltså till $(2,916 + 3,180 =) 6,096$ kronor för år. Under sådana förhållanden finner jag mig icke kunna tillstyrka, att Engblom kommer i åtnjutande av ökade pensionsförmåner, så länge han uppbär arvode såsom rullföringsbefälhavare.

Emellertid är att märka, att Engbloms nuvarande förordnande såsom rullföringsbefälhavare utgår den 30 september 1927. Med hänsyn till hans hälsotillstånd torde det vara ovisst, om han därefter kan mottaga förnyat förordnande å rullföringsbefälhavarebefattningen, vilken särskilt under tiden för inskrivningsförrättningarna med därtill hörande resor m. m. ställer stora krav på innehavarens kroppsliga vigör. Även ur militär synpunkt kan det för övrigt med hänsyn till Engbloms sjukdom befinnas vara önskvärt, att dennes förordnande såsom rullföringsbefälhavare icke förnyas. Upphör sålunda hans förordnande såsom rullföringsbefälhavare, kommer han därefter att allenast vara berättigad att uppbära den honom tillkommande löjtnantspensionen å tillhoppa 2,916 kronor årligen. Med hänsyn till vad arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse anfört beträffande uppkomsten av den sjukdom, som förhindrat Engbloms befordran till kapten på stat, finner jag skäligt och billigt, att någon förhöjning i nämnda pension då beredes honom. Förhöjningens storlek torde böra så utmätas, att tilläggspensionen, vilken läser böra anvisas att utgå av allmänna indragningsstaten, tillika med nu till Engblom utgående pensionsförmåner kommer att något understiga de sammanlagda pensionsförmåner — 4,512 kronor —, som tillkomma innehavare av kaptensbeställning vid avgång ur tjänst efter uppnåendet av för pensions och fyllnadspensions erhållande stadgad levnads- och tjänstålder. Därjämte torde tilläggsbeloppet böra så avrundas, att det blivande sammanlagda pensionsbeloppet blir jämnt delbart med 12.

Med hänsyn härtill finner jag mig böra tillstyrka, att Engblom från och med dagen näst efter den, då hans förordnande såsom rullföringsbefälhavare upphör, beredes tilläggspension från allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att tilläggspensionen jämte honom författningsenligt tillkommande pensionsförmåner uppgår till $(2,916 + 1,188 =) 4,104$ kronor för år.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att f. d. löjtnanten vid Västernorrlands regemente, kaptenen i armén Carl Gustaf Engblom må från och med dagen näst efter den, då hans förordnande såsom rullföringsbefälhavare upphör, under sin återstående livstid uppbära tilläggs pension från allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att tilläggs pensionen jämte honom författningesenligt tillkommande pensionsförmåner uppgår till 4,104 kronor för år räknat.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fritz Dahlbom.